

Інноваційні підходи до публічного управління розвитком сучасного міста.

Лісков Олександр,

здобувач вищої освіти

спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

***Анотація.** У роботі розглядаються інноваційні підходи до публічного управління розвитком сучасного міста. Аналізуються концепції «розумного», «сталого», «зеленого», «компактного» та «креативного» міста, що дозволяють підвищити ефективність управління, інтегрувати цифрові технології та забезпечити сталість урбанізованих територій. Особлива увага приділяється синергії економічного розвитку, соціальної інклюзії та екологічної стійкості як основі сучасної стратегії управління містом. Розглянуто роль громадської участі та міжсекторальної координації у формуванні конкурентоспроможних, гнучких та комфортних урбанізованих середовищ.*

***Ключові слова:** інноваційне публічне управління, сталий розвиток міст, зелене місто, компактне місто, креативне місто, місцеве самоврядування*

Сучасне місто є складною соціально-економічною системою, функціонування якої визначається численними внутрішніми та зовнішніми чинниками. В умовах глобалізації, технологічної трансформації та зростання соціальних очікувань громадян традиційні моделі публічного управління виявляють низку обмежень, зокрема недостатню гнучкість, низьку прозорість та обмежену участь громадськості у процесах прийняття рішень. Водночас ефективне управління міським розвитком стає ключовим інструментом забезпечення сталого розвитку територій, стимулювання творчого потенціалу управлінців та формування інноваційних рішень для соціально-економічного зростання.

Особливості публічного управління на місцевому рівні залежать від стадії розвитку громади, рівня технологічного забезпечення, зрілості цифрових і аналітичних систем, а також соціокультурних характеристик мешканців. У сучасних умовах стрімкої технологічної трансформації та інтелектуалізації управлінських процесів інноваційні підходи відіграють визначальну роль, відокремлюючи ефективне стратегічне управління містом від традиційних адміністративних або політичних моделей менеджменту [1].

Стрімка урбанізація та прогнозоване зростання міського населення до 6,4 млрд осіб до 2050 року ставлять перед органами місцевого самоврядування нові виклики. Збільшення навантаження на інфраструктуру, транспортні системи та соціальні сервіси вимагає адаптації публічного управління до умов динамічного зростання міст. Традиційні підходи до адміністрування стають недостатніми, що

зумовлює впровадження інноваційних методів управління, здатних забезпечити баланс між швидким розвитком та сталим функціонуванням міської системи.

Фундамент сучасного публічного управління міським розвитком полягає в інтеграції глобальних цілей сталого розвитку, зокрема Порядку денного ООН до 2030 року, у локальні стратегії розвитку. Досягнення Цілі Сталого Розвитку 11 — «сталі міста та громади» — передбачає застосування комплексних управлінських рішень, що базуються на принципах відкритості, життєстійкості, екологічної відповідальності та соціальної інклюзії. Сьогодні управлінські рішення розглядаються не як ізольовані адміністративні акти, а як частина цілісної стратегії інтегрованого розвитку міських територій [2; 3].

Інноваційне публічне управління передбачає використання спеціалізованих концепцій як інструментів ефективного менеджменту. Модель «розумного міста» (Smart City) забезпечує інтеграцію Big Data, IoT та інформаційних технологій для оптимізації міських сервісів і прийняття рішень у реальному часі. Концепції «сталого» та «зеленого» міста інтегрують принципи циркулярної економіки, енергоефективності та управління відходами у муніципальне планування. Моделі «компактного міста» та «міста 15 хвилин» спрямовані на децентралізацію послуг, наближення адміністративних та соціальних сервісів до мешканців та зменшення транспортного навантаження. Концепція «креативного міста» стимулює розвиток інноваційної економіки та людського капіталу, роблячи мешканців головними драйверами міського розвитку.

Синергія цих підходів дозволяє органам місцевого самоврядування впроваджувати інтегровані політики, які поєднують економічне зростання, соціальну інклюзію та екологічну стійкість. Успішне поєднання цифрових технологій, екологічних ініціатив та просторової організації міста підвищує ефективність управління, покращує якість життя мешканців і робить міста гнучкими, комфортними та конкурентоспроможними.

Важливою складовою інноваційного управління є активне залучення громадськості до процесів прийняття рішень. Публічні консультації, платформи участі та цифрові сервіси дозволяють мешканцям брати участь у плануванні міських просторів, бюджетуванні та соціальних проектах. Такий підхід підвищує рівень довіри до місцевих інституцій, забезпечує прозорість управлінських процесів і сприяє формуванню відповідального громадянства.

Ключовим напрямком розвитку сучасного міста є інтеграція інноваційних технологій з принципами сталості та людськоцентричного дизайну. Це передбачає розробку комплексних стратегій територіального розвитку, які враховують демографічні зміни, кліматичні ризики та потреби населення. Використання інтелектуальних систем моніторингу, аналітики даних та передбачувального планування дозволяє містам адаптуватися до викликів і швидко реагувати на надзвичайні ситуації, зокрема зміни клімату, транспортні затори чи соціальні кризи [4; 5].

Інноваційне публічне управління також передбачає міжсекторальну координацію діяльності органів влади, бізнесу та громадських організацій. Спільна робота дозволяє реалізовувати проекти з модернізації інфраструктури,

розвитку зеленої економіки та створення креативних і культурних просторів. Така взаємодія сприяє формуванню міст, які не лише функціонують ефективно, а й є комфортними, інклюзивними та конкурентоспроможними на національному та міжнародному рівні.

Отже, інноваційні підходи до публічного управління розвитком сучасного міста забезпечують інтеграцію економічного зростання, соціальної інклюзії та екологічної стійкості. Їхнє впровадження дозволяє органам місцевого самоврядування створювати гнучкі, комфортні та конкурентоспроможні урбанізовані території, здатні ефективно реагувати на глобальні виклики та забезпечувати довгострокову стабільність і якість життя мешканців.

Список використаних джерел:

1. Бабічев А.В., Котковський А.В., Чередниченко Т.О. Технології та інновації у публічному управлінні: сучасні тренди, вплив на якість державних послуг. Економіка та суспільство. Випуск № 65 / 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-82>

2. Бабінець О. П. Сучасні концепції розвитку міст як ефективний механізм публічного управління в контексті забезпечення сталого розвитку урбанізованих територій. Державне управління: удосконалення та розвиток. No 9. 2023. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2023.9.28>

3. Лендрі Ч. Креативне містотворення: його сила і можливості : Пер. з англ. А. Діамант : Харків : Фоліо, 2020. 252 с.

4. Іваній О. М. Інноваційні підходи до удосконалення публічного управління стратегічним розвитком регіон. Наукові перспективи № 3(57) 2025. С. 207-222 [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-3\(57\)-207-222](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-3(57)-207-222)

5. Круглов В. В., Терещенко Д. А. Інновації в системі державного управління. Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Сер. : Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. 2023. № 2. С. 74–79. DOI: <https://doi.org/10.20998/2227-6890.2023.2.13>

Abstract. *The paper examines innovative approaches to public management of the development of a modern city. The concepts of a "smart", "sustainable", "green", "compact" and "creative" city are analyzed, which allow to increase the efficiency of management, integrate digital technologies and ensure the sustainability of urbanized areas. Special attention is paid to the synergy of economic development, social inclusion and environmental sustainability as the basis of a modern city management strategy. The role of public participation and intersectoral coordination in the formation of competitive, flexible and comfortable urbanized environments is considered.*

Keywords: *innovative public management, sustainable urban development, green city, compact city, creative city, local self-government*

Науковий керівник:
Галунець Н.І.,
*старший викладач кафедри публічного
управління та адміністрування і
міжнародної економіки,
Миколаївський національний аграрний
університет*

УДК 334.72

Місцеве підприємництво як драйвер розвитку територіальних громад.

Глущенко Володимир,

здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація. *У роботі проаналізовано роль місцевого підприємництва як ключового чинника соціально-економічного розвитку територіальних громад. Визначено основні виклики та регуляторні бар'єри, що стримують бізнес-активність на локальному рівні в умовах сучасних кризових трансформацій. Обґрунтовано необхідність трансформації механізмів публічного управління від контрольо-адміністративних до партнерських, спрямованих на формування сприятливого інвестиційного середовища та розвиток людського капіталу.*

Ключові слова: *територіальна громада, місцеве підприємництво, публічне управління, економічний розвиток, сталий розвиток, інституційне середовище*

Місцеве підприємництво відіграє ключову роль у розвитку територіальних громад, виступаючи драйвером економічного зростання та соціальної стабільності. Територіальна громада є основним суб'єктом місцевого самоврядування, яка реалізує власні повноваження та відповідає за розвиток своєї території. Місцева влада створює умови для стимулювання підприємницької активності, залучення інвестицій та ефективного використання ресурсів, що сприяє зростанню зайнятості та економічного потенціалу. Такий підхід підвищує соціальне, економічне та екологічне благополуччя громади й покращує якість життя її мешканців.

Місцеві підприємства формують економічну основу громади, забезпечують робочі місця та генерують податкові надходження, що дає змогу місцевій владі фінансувати інфраструктурні проекти та соціальні програми. Активне підприємництво сприяє розвитку інновацій, підвищенню конкурентоспроможності регіону та формуванню сприятливого інвестиційного клімату. Крім того, підприємницька активність стимулює створення кластерів та бізнес-мереж, що зміцнює взаємодію між різними суб'єктами економіки та